

שם הפרויקט		מס' פרויקט
השפעת התאמה אישית על קבלת רובוט מסייע בקרב בני הגיל השלישי		2022-01-231
מנחה שותף	מנחה אקדמי	
גב' אלה פינקו-ליברמן	פרופ' טל אורון גלעד	
חברי הצוות		
	אביה דולב	שחר אהרונביץ
	dolevav@post.bgu.ac.il	aharonos@post.bgu.ac.il

תקציר

כיום רובוטים מסייעים חברתיים משולבים בטיפול באוכלוסיית הגיל השלישי, נראה כי השימוש ברובוטים אלו ילך ויגדל בעקבות פוטנציאל התרומה שלהם לשמירה על איכות החיים של הקשישים והמחסור במטפלים. על כן ישנה חשיבות רבה לחקר הקשר בין אוכלוסייה זו לבין הרובוט המסייע במטרה למצוא דרכים לחזקה. בפרויקט זה בחנו את השפעת "אפקט איקאה", היכולת ליצור התאמה אישית של הרובוט על ידי המשתמש, והתנסות מעשית עם הרובוט על קבלת הרובוט בידי משתמשים בגיל השלישי.

בעבודתנו, השונו בין שתי קבוצות נבדקים. עשרים נבדקים המתגוררים בדור מוגן חולקו באופן אקראי לאחת משתי קבוצות משתמשים. בשלב ההתחלתי שתי קבוצות הנבדקים ענו על שאלון דמוגרפי, שאלון זיקה לטכנולוגיה ושאלון NARS (Negative Attitude towards Robots Scale). שאלון הניסוי נבנו באמצעות פלטפורמת הסקרים המקוונת Qualtrics והונגשו באמצעות מחשב אישי. כמו כן, הנבדקים שויכו מראש ובאופן אקראי על ידינו לקבוצות A (קבוצה המבצעת התאמה אישית) או B (קבוצה שאינה מבצעת התאמה אישית). הרובוט שנבחר הוא רובוט מן המדף מסוג טמי (temi) עם פונקציונליות נוספת שפותחה במעבדה באב"ג. קבוצה אחת התבקשה לבצע התאמה אישית (עיצובית) לפני האינטראקציה עם הרובוט ואילו הקבוצה השנייה קיבלה את הרובוט כמו שהוא. נבדקי קבוצה A עיצבו את הרובוט על פי העדפותיהם האישיות באמצעות בחירה של שלושה אלמנטים המרכיבים את מראה הרובוט: קשת ל"ראש" הרובוט, וסט ל"חזה" הרובוט ו"פנים" המופיעות על גבי מסך הרובוט. נבדקי קבוצה B לא בחרו את עיצוב הרובוט. שתי הקבוצות חוו אינטראקציה אישית עם רובוט מסייע. בשלב ההתנסות, הנבדקים התנסו באינטראקציה עם הרובוט באופן מודרך. לתהליך זה היו מספר שלבים: שיחה עם המשתמש, אפליקציות ומשחקים על גבי מסך הרובוט ושליטה מרחוק על הרובוט בעזרת טאבלט ייעודי ומצלמה. בשלב זה נאספו תצפיות התנהגויות אודות האינטראקציה של הנבדקים עם הרובוט. לבסוף, שתי הקבוצות ענו על שאלון TAM (Technology Acceptance Model).

שאלון ה-TAM מורכב מתתי קבוצות של שאלות אשר נוגעות לאספקטים שונים של קבלת רובוט, מניתוח התוצאות, מצאנו כי ניתן להסביר את תת קבוצות: Perceived Facilitating Conditions, Perceived Enjoyment, Adaptiveness Towards Technology. כמו כן כי הציון Attitude Towards Technology מושפע מגיל הנבדק ומציון זיקה לטכנולוגיה. מהתצפיות עלה כי קבוצה A הביעה קשר חזק יותר וקבלה עמוקה יותר ביחס לרובוט. ניתן היה לראות זאת דרך תגובות צחוק חזקות יותר משיחה ידידותית עם הרובוט, ניסיון לדבר עם הרובוט גם כאשר לא ניתנה הוראה ליצור שיחה ואפילו מתן שמות/כינויים ומגדר לרובוט בעת בחירת העיצוב להתאמה האישית ולאחריה בעת האינטראקציה.

מצאנו כי לשיתוף המשתמש בעיצוב הרובוט ישנה השפעה חיובית על מידת קבלת הרובוט בעיני המשתמש, וכן על ההנאה הצפויה מהשימוש בו, הדבר מתבטא בהתנהגות המשדרת הנאה וחיבור לרובוט מצד המשתמש בזמן אינטראקציה עם הרובוט. כמו כן, מצאנו כי מדדי קבלת הרובוט המסייע בקרב הגיל השלישי מושפעים מגישתם ההתחלתית של הנבדקים כלפי רובוטים.

מילות מפתח: רובוט מסייע חברתי, התאמה אישית, קבלה, גיל שלישי.